

**UNIVERZITA PARDUBICE
FAKULTA EKONOMICKO-SPRÁVNÍ**

BAKALÁŘSKÁ PRÁCE

2008

Jana Bartoníčková

**UNIVERZITA PARDUBICE
FAKULTA EKONOMICKO-SPRÁVNÍ**

**VYUŽITÍ FONDŮ EU PRO ROZVOJ REGIONU
(REGION STŘEDOČESKÝ)**

Jana Bartoníčková

Bakalářská práce

2008

Univerzita Pardubice
Fakulta ekonomicko-správní
Ústav ekonomie
Akademický rok: 2007/2008

ZADÁNÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

(PROJEKTU, UMĚLECKÉHO DÍLA, UMĚLECKÉHO VÝKONU)

Jméno a příjmení: **Jana BARTONÍČKOVÁ**
Studijní program: **B6202 Hospodářská politika a správa**
Studijní obor: **Veřejná ekonomika a správa**

Název tématu: **Využití fondů EU pro rozvoj regionu (region Středočeský)**

Z á s a d y p r o v y p r a c o v á n í :

- 1) Charakteristika fondů EU
- 2) Výběr 3-5 měst a jejich roční uzávěrky s vyznačením podílů fondů EU
- 3) Analýza výsledku plnění rozpočtu měst s přihlédnutím k čerpání prostředků z fondů EU - komparace na 1 obyvatele
- 4) Komparace ČR s jinou zemí
- 5) Závěr

Rozsah grafických prací:
Rozsah pracovní zprávy: cca 30 stran
Forma zpracování bakalářské práce: tištěná/elektronická

Seznam odborné literatury:

Halásková, M., Využívání předvstupních fondů EU pro potřeby regionů soudržnosti. Ostrava: VŠB – TU Ostrava, 2003. ISBN 80-248-0395-X
Wokoun, R., Česká regionální politika v kontextu vstupu České republiky do EU. Praha: Oeconomica, 2003. ISBN 80-245-0517-7
materiály vybraných měst
www.strukturalni-fondy.cz
www.mfcr.cz
www.mmr.cz
www.mbk.cz

Vedoucí bakalářské práce: doc. Ing. Jaroslav Pilný, CSc.
Ústav ekonomie
Datum zadání bakalářské práce: 23. října 2007
Termín odevzdání bakalářské práce: 19. května 2008

prof. Ing. Jan Čapek, CSc.
děkan

L.S.

prof. RNDr. Bohuslav Sekerka, CSc.
vedoucí ústavu

V Pardubicích dne 8. listopadu 2007

Poděkování

Ráda bych poděkovala panu doc. Ing. Jaroslavu Pilnému CSc. za odborné vedení práce, cenné rady a připomínky při vypracování bakalářské práce.

SOUHRN

Práce je věnována strukturální politice, jejím principům, cílům a nástrojům. Popisuje dvě programovací období, a to období současné (2007-2013) a minulé (2000-2006). Do období minulého pro ČR spadaly i předvstupní fondy, jelikož ČR přistoupila k EU až v roce 2004. V jednotlivých obdobích jsou popsány fondy, ze kterých se mohly čerpat finanční prostředky. V poslední části se zabývá využitím finančních prostředků pro vybraná města ve Středočeském kraji.

KLÍČOVÁ SLOVA

Česká republika, Evropská Unie, principy EU, programovací období, strukturální fondy

TITLE

Using the Struktural Funds for regional development (Region Středočeský)

ABSTRACT

This work is inscribed to structural politics, it's principals, objectives and implements. It is describing two programminig periods, simultaneous (2007 - 2013) and past (2000 - 2006). Preentering funds for Czech republic came under the last period, because Czech republic has joined the EU in the year 2004. In the individual period are described funds, from which could have been loaned financial wherewithals. It is been occupied by putting mind to the financial wherewithals for chosen towns in the Středočeský region in the last part.

KEYWORDS

Czech Republic, European Union, principles of the EU, programming period, Structural Funds

SEZNAM ZKRATEK

ČOV – čistička odpadních vod
ČR - Česká republika
EAGGF – Evropský zemědělský a záruční fond
EIB – Evropská investiční banka
EK – Evropská komise
ERDF – Evropský fond regionálního rozvoje
ES – Evropské společenství
ESF – Evropský sociální fond
FIFG – Finanční nástroj na usměrňování rybolovu
FS – Fond soudržnosti
HDP – hrubý domácí produkt
HND – hrubý národní důchod
HSS – hospodářská a sociální soudržnost
JPD – jednotný programový dokument
NPP – nástroje předvstupní pomoci
NRP – Národní rozvojový plán
OP – operační program
RPS – Rámec podpory společenství
SR – Slovenská republika
SROP – Společný regionální operační program
ŽP – životní prostředí

OBSAH

ÚVOD.....	9
1 Strukturální politika EU	10
1.1 Principy strukturální politiky.....	10
1.2 Nástroje předvstupní pomoci.....	12
1.2.1 Program IPA.....	12
1.2.2 Program PHARE	13
1.2.3 Program SAPARD.....	14
1.2.4 Program ISPA.....	14
2 Cíle a nástroje strukturální politiky	15
2.1 Cíle strukturální politiky.....	15
2.1.1 Programovací období 2000 – 2006.....	15
2.1.2 Programovací období 2007 – 2013.....	17
2.2 Nástroje strukturální politiky.....	18
2.2.1 Národní iniciativy (programy).....	19
2.2.2 Iniciativy Společenství	19
2.2.3 Inovační akce a technická pomoc.....	20
2.2.4 Programovací dokumenty.....	20
2.2.4.1 Národní rozvojový plán.....	20
2.2.4.2 Rámec podpory společenství.....	20
2.2.4.3 Jednotný programový dokument.....	21
2.2.4.4 Operační programy.....	21
3 Strukturální fondy.....	23
3.1 Definice fondu	23
3.2 Programovací období 2000-2006	23
3.2.1 Evropský fond regionálního rozvoje	24
3.2.2 Evropský sociální fond	24
3.2.3 Evropský zemědělský podpůrný a záruční fond.....	25
3.2.4 Finanční nástroj pro usměrňování rybolovu.....	25
3.3 Programovací období 2007-2013	26
3.4 Fond soudržnosti	26
3.5 Porovnání programovacích období.....	27

4	Středočeský kraj	28
4.1	NUTS.....	29
4.1.1	Členění České republiky.....	30
4.2	Mladá Boleslav	31
4.2.1	ČOV.....	32
4.2.2	Obnova vozového parku v Mladé Boleslavi.....	33
4.2.3	Hejtmánka, obchodní a obslužná zóna, I. etapa	34
4.2.4	Komunitní plán sociálních služeb	35
4.2.5	Přestavba a modernizace Krajířovy ulice	36
4.2.6	Rekonstrukce komunikace na Karmeli a Komenského náměstí	36
4.2.7	Shrnutí	37
4.3	Příbram	38
4.3.1	Místní komunikace Nad Štolou	38
4.3.2	Marketing cestovního ruchu	38
4.3.3	Rozvojová zóna Balónka	39
4.4	Kutná Hora	39
4.4.1	Areál Klimeška	40
4.4.2	Modernizace křižovatky Zámecká.....	40
4.4.3	Rozvoj marketingu v Kutné Hoře a okolí.....	41
4.5	Porovnání měst	43
4.5.1	Dotace na 1 obyvatele.....	45
5	Přínos pro ČR	46
6	Komparace se Slovenskou republikou	47
7	Závěr.....	48
8	Seznam literatury.....	49
9	Přílohy	51

SEZNAM GRAFŮ, OBRÁZKŮ A TABULEK

Graf 1 - Čerpání finančních prostředků v letech 2004 a 2005.....	23
Graf 2 - Podíl výdajů ČOV na FS - ŽP	32
Graf 3 - Procentuální podíl oblastí na celkových výdajích FS v ČR.....	33
Graf 4 - Odbor rozvoje města k výdajům v r.2006.....	35
Graf 5 - Akce odboru rozvoje města v r.2006	35
Graf 6 - Podíl investičních výdajů k výdajům za rok 20006	41
Graf 7 - Poměr vlastních zdrojů a zdrojů z EU	44
Graf 8 - Finanční prostředky na 1 obyvatele	45
Graf 9 - Čistá pozice ČR.....	46
Obrázek 1 - Území Středočeského kraje	29
Obrázek 2 - Mapa NUTS II a NUTS III v ČR.....	31
Tabulka 1 - Přehled cílů a nástrojů 2004-2006	16
Tabulka 2 - Přehled cílů a nástrojů 2007-2013	18
Tabulka 3 - OP 2007 – 2013.....	22
Tabulka 4 - Srovnání cílů a nástrojů politiky soudržnosti v minulém a současném programovacím období.....	27
Tabulka 5 - Členění území dle počtu obyvatel.....	30
Tabulka 6 - NUTS v ČR.....	30
Tabulka 7 – Příjmy a výdaje roku 2006	34
Tabulka 8- Přehled poskytnutých dotací MB	37
Tabulka 9 - Realizované projekty.....	39
Tabulka 10 - Rozpočet Kutné Hory 2006.....	40
Tabulka 11 - Realizované projekty Kutné Hory.....	42
Tabulka 12- Porovnání vybraných měst.....	43
Tabulka 13 - Finanční alokace ČR a SR v letech 2004-2006.....	47

ÚVOD

Tématem této bakalářské práce s názvem „Využití fondů EU pro rozvoj regionu (region Středočeský)“ je problematika strukturálních fondů. Podnětem pro zpracování této tematiky bylo, že v současné době se hodně využívá fondů EU pro spolufinancování projektů, spadajících do kompetencí přesně definovaných cílů, potažmo fondu, ze kterého budou finanční prostředky vyplaceny.

Pro všestranný pohled na danou problematiku je třeba se seznámit se základními pojmy Evropské Unie. Tomuto tématu jsou věnovány první tři kapitoly. V první části jsou definovány fondy předvstupní pomoci PHARE, SAPARD a ISPA a nově vzniklý fond IPA, který funguje od ledna 2007 a nahradil tak předcházející předvstupní fondy. Na tuto kapitolu navazují cíle a nástroje strukturální politiky a toto téma uzavírá část, která je zaměřena na jednotlivé strukturální fondy v programovacím období 2000-2006 a 2007-2013.

Základní charakteristika Středočeského kraje, vymezení územních jednotek NUTS spolu s členěním ČR na, je uvedena v kapitole čtyři. V této kapitole jsou také popsána vybraná města a jejich realizované projekty.

Na závěr této bakalářské práce byl zjištěn přínos fondů EU pro ČR a také byla ČR porovnána se Slovenskou republikou.

Cílem této práce bylo zjistit, jak tři vybraná města ve Středočeském kraji (Mladá Boleslav, Kutná Hora, Příbram) využily fondy EU – předvstupní a strukturální fondy, na jaké projekty získaly finanční prostředky a jakým podílem se na nich EU spolufinancovala.

1 Strukturální politika EU

Regionální a strukturální politika zaujímá jedno z dominantních postavení v rámci celkové hospodářské politiky EU. Tato politika (též nazývána jako politika hospodářské a sociální soudržnosti) byla definována v roce 1988 na základě rozhodnutí spojit regionální politiku s částí sociální a zemědělské politiky v jedinou, jako reakce na kritiku nízké míry koordinace mezi nimi. Je koncipovaná jako tzv. komunitární (koordinovaná) politika. V praxi to znamená, že její samotná realizace spočívá na členských státech, zatímco koordinace a harmonizace spadá do nadnárodní působnosti (do působnosti orgánů Evropské unie).

Strukturální politika EU rozvíjí a sleduje činnosti, které vedou k posilování hospodářské a sociální soudržnosti v rámci všech zemí EU včetně kandidátských. Úsilí je zaměřeno především na snižování rozdílů mezi jednotlivými regiony EU, tzn. že největší podpora směřuje do nejvíce strukturálně postižených regionů, ostrovů a venkovských oblastí členských zemí.

Politika soudržnosti je považována za jednu z nejvýznamnějších, a proto na ni připadá více než jedna třetina prostředků z celkového rozpočtu Unie.

1.1 Principy strukturální politiky

Strukturální politika a využívání strukturálních fondů vychází z následujících principů¹:

a) principu programování:

- pomoc je namířena do nejméně rozvinutých regionů a je realizována formou víceletých a víceoborových programů, pro které se zpracovávají programové dokumenty
- výsledkem je vzájemně integrovaný programový celek realizovaný v dlouhodobějším horizontu

b) principu koncentrace (zásada koncentrace úsilí)

- smyslem tohoto principu je, že soustřeďuje největší prostředky do regionů s nejvážnějšími problémy, které jsou určeny pouze na předem definované cíle
- výhody plynoucí z koncentrace jsou mimo větší efektu a větší viditelnosti také snadnější a přehlednější monitorování a kontrola

¹ Wokoun, R. *Česká regionální politika v období vstupu do EU*. 1 vyd. Praha: Oeconomica, 2003. 328s. ISBN 80-245-0517-7

c) principu partnerství (komplementarity)

- při poskytování peněžní pomoci z ES se vyžaduje také aktivní spolupráce jak samotných příjemců pomoci ve všech fázích a na všech úrovních procesu, tak i dalších subjektů (jmenovaných členským státem) - regionálních, místních orgánů a jiných příslušných veřejných orgánů, hospodářských a sociálních partnerů a dalších.
- uplatňuje se zde zásada subsidiarity na příslušné územní úrovni, přičemž celková odpovědnost zůstává na členském státě.
- také se respektuje zásada rovnoprávnosti mezi muži a ženami, na niž se v rámci celého Společenství klade velký důraz.

d) principu adicionality (doplňkovosti)

- princip říká, že poskytnuté finanční prostředky z ES mají doplňovat prostředky ze strany příjemce pomoci
- tento princip dává důraz na finanční zainteresování členského státu a jeho orgánů, což má vést k vyšší efektivnosti a zodpovědnosti při využívání poskytnutých prostředků

e) principu monitorování a vyhodnocování

- jedná se o průběžné sledování a vyhodnocování efektivnosti využívání prostředků ze zdrojů ES, a to ve všech fázích procesu z hlediska věcného i finančního
- existují 3 druhy hodnocení:
 - předběžné hodnocení (ex ante)
 - střednědobé hodnocení (interim)
 - následné hodnocení (ex post)

1.2 Nástroje předvstupní pomoci

Pomoc z těchto nástrojů čerpají země, které se chystají k přistoupení k Evropské Unii. Jsou to programy předvstupních politik Společenství, kterými jsou v přistupujících zemích podporovány nezbytné hospodářské, politické a správní reformy. Tyto nástroje pomáhají k zavádění legislativy EU a harmonizaci legislativy kandidátských zemí s legislativou EU. Snižují ekonomické rozdíly mezi přistupujícími zeměmi a EU a pomáhají při budování institucí nezbytných pro fungování kandidátských zemí v rámci EU. Činnost předvstupních nástrojů je většinou omezena vstupem kandidátské země do Evropské unie.

V současné době, tj. programovací období 2007 – 2013, byl vytvořen nový nástroj předvstupní pomoci, **program IPA**² (Instrument for Pre-accession Assistance), který *nahradil předešlých pět nástrojů* (PHARE, ISPA, SAPARD, Předvstupní pomoc Turecku, Cards).

1.2.1 Program IPA

- funguje od 1.1.2007 a skládá se z pěti komponentů:
 - pomoc při transformaci a budování institucí;
 - přeshraniční spolupráce (s členskými státy EU a s ostatními zeměmi, které jsou příjemci v rámci NPP);
 - regionální rozvoj (doprava, životní prostředí a hospodářský rozvoj);
 - rozvoj lidských zdrojů (rozvoj lidského kapitálu a boj proti sociálnímu vyloučení);
 - rozvoj venkova.

Země, které jsou příjemci v rámci NPP, jsou rozděleny do dvou skupin:

- *kandidátské země* (Chorvatsko, Turecko a Bývalá jugoslávská republika Makedonie), které mohou čerpat prostředky v rámci všech pěti složek;
- *potenciální kandidátské země západního Balkánu* (Albánie, Bosna a Hercegovina, Černá Hora a Srbsko včetně Kosova), které mohou čerpat prostředky pouze v rámci prvních dvou složek.

² Dle nařízení rady (ES) č.1085/2006 ze dne 17.července 2006

Finanční prostředky NPP se přidělují pro jednotlivé země a složky. V rámci složek 3, 4 a 5 jsou prostředky poskytovány prostřednictvím víceletých programů. Nástroj předvstupní pomoci tak připravuje kandidátské země na čerpání z evropských fondů zaměřených na tytéž oblasti: Evropského fondu pro regionální rozvoj (ERDF), Fondu soudržnosti (FS), Evropského sociálního fondu (ESF) a Evropského zemědělského fondu pro rozvoj venkova (EAGGF).

Finanční pomoc NPP může být pozastavena rozhodnutím Rady (přijatým kvalifikovanou většinou), jestliže země nedodrží závazky přijaté v rámci přístupového partnerství či evropského partnerství (zejména co se týče dodržování lidských práv a práv menšin).

V České republice, resp. v jednotlivých regionech soudržnosti, byla tato pomoc realizována prostřednictvím tří programů: **PHARE**, **ISPA** a **SAPARD**. Všechny tyto programy skončily s minulým programovacím obdobím, v roce 2006.

1.2.2 Program PHARE³

- tento program je z výše jmenovaných nejstarší (byl zahájen v roce 1989)
- poskytoval finanční prostředky deseti kandidátským zemím střední a východní Evropy (zemím, které přistoupily k EU v roce 2004 – včetně České republiky)
- jeho cílem bylo napomoci plnění podmínek stanovených pro vstup do Evropské unie
- financoval také projekty sociální a ekonomické soudržnosti, jejichž cílem bylo zvýšit životní standard v nejchudších regionech
- po přistoupení k Evropské unii byl fond Phare nahrazen Evropským fondem regionálního rozvoje (ERDF) a Evropským sociálním fondem (ESF)
- program se v ČR dělil do dvou částí, a to na:
 - Národní program PHARE
 - v letech 1998–2003 měla ČR přiděleno z prostředků EU 342 823 285,00 EUR, z nichž využila 302 289 190,04 EUR (88,18 %)
 - Programy PHARE – přeshraniční spolupráce (Phare CBC)
 - zde ČR za 5 let (1998-2003) využila z částky 130 900 000 EUR 123 201 093,49 EUR (94,12%)

³ Halásková, M. . *Využívání předvstupních fondů EU pro potřeby regionů soudržnosti*. VŠB – TU Ostrava, 2003. 140 s. ISBN 80-248-0395-X, str. 20

1.2.3 Program SAPARD⁴

- podporoval snahy kandidátských zemí o připojení ke Společné zemědělské politice EU
- kandidátské země mohly z tohoto programu čerpat peněžní prostředky nejdéle do data přistoupení k EU (tzn. že ČR mohla čerpat prostředky do 30.4.2004)
- Evropská unie uvolnila na program SAPARD ročně částku 520 mil. EUR pro všech deset kandidátských zemí. Česká republika tak mohla ročně čerpat až 22 mil. EUR.
- po vstupu kandidátské země do EU tento program nahradil Evropský zemědělský a podpůrný garanční fond (EAGGF)

1.2.4 Program ISPA⁵

- jeho hlavní cílem byla podpora a zlepšení standardu infrastruktury v sektorech dopravy a životního prostředí
- v rámci životního prostředí byla pomoc poskytována v oblastech:
 - znečištění vod,
 - ovzduší,
 - a odpadového hospodářství
- v oblasti dopravní infrastruktury poskytoval program investice:
 - do rekonstrukcí,
 - do staveb a propojování národních dopravních sítí v Evropě
- podpora byla mezi kandidátské země rozdělována na základě daných kritérií (počet obyvatel, HDP, rozloha státu, připravenost na využívání fondu)
- roční výše prostředků pro všechny kandidátské země dosahovala 1,04 mld. EUR (36 mld. Kč), v období 2000 - 2006 ČR každoročně alokovala kolem 70 mil. EUR (2,5 mld. Kč).
- po vstupu zemí do EU převzal úlohu tohoto programu Kohezní fond (Fond soudržnosti)

⁴ Halásková, M. *Využívání předvstupních fondů EU pro potřeby regionů soudržnosti*. VŠB – TU Ostrava, 2003. 140 s. ISBN 80-248-0395-X , str. 24

⁵ Halásková, M. *Využívání předvstupních fondů EU pro potřeby regionů soudržnosti*. VŠB – TU Ostrava, 2003. 140 s. ISBN 80-248-0395-X , str. 26

2 Cíle a nástroje strukturální politiky

Od 1.1.2007 máme nové rozpočtové období, které potrvá až do roku 2013, ale budou zde zmíněny i cíle a nástroje předcházejícího období, tj. rok 2000-2006, a to jak z důvodu porovnání jednotlivých cílů a nástrojů, tak z toho, že téma této bakalářské práce je „Využívání fondů EU pro rozvoj regionu (region Středočeský)“ a pro zpracování byla vybrána města, která čerpala peněžní prostředky z minulého rozpočtového období.

2.1 Cíle strukturální politiky

2.1.1 Programovací období 2000 – 2006⁶

Na programovací období 2000 - 2006 bylo celkem vyčleněno 195 miliard EUR, přičemž Česká republika měla přislíbeno 2,63 mld. EUR. Základní podmínkou poskytování pomoci je, že celkové roční příjmy kteréhokoli členského státu ze strukturálních operací (tzn. včetně Kohezního fondu) nesmí překročit 4% jejího HDP.

Cíl 1 : Povzbuzování rozvoje a strukturálních změn zaostávajících regionů

- tento cíl přinášel pomoc regionům zaostávajících ve vývoji, aby dosáhly úrovně ostatních regionů. Takovou pomocí byla např. chybějící základní infrastruktura, nebo podpora investic do podnikatelských a jiných hospodářských činností
- aby byly regiony úrovně NUTS II zařazeny do tohoto cíle, musely mít HDP na obyvatele za poslední tři roky menší než 75 % průměru členských zemí EU
- regiony spadající do tohoto cíle mohly ze strukturálních fondů dostat až 75% celkových nákladů na přijaté projekty

Cíl 2 : Podpora strukturálně postižených regionů

- tato podpora byla zaměřena na oblasti, které procházely sociálně ekonomickými změnami v průmyslu a službách, dále o upadající venkovské oblasti, městské oblasti v obtížích a krizí postižené oblasti závislé na rybolovu
- oblasti mohly dostat max. 50% celkových nákladů projektu

⁶ Dostupné z <www.euroskop.cz>

Cíl 3 : Podpora přizpůsobování a modernizace politik a systémů vzdělávání, školení a zaměstnanosti

- záměrem bylo rozvíjet aktivity týkajících se lidských zdrojů, zejména šlo o pomoc členským státům přizpůsobovat a modernizovat jejich systémy vzdělávání, odborné přípravy a zaměstnanosti
- maximální příspěvek ze strukturálních fondů: 50% celkových nákladů projektu

Největší procentuální podíl na celkových prostředcích strukturálních fondů měl Cíl 1, a to necelých 70%, druhý a třetí Cíl se podílel 12%.

Každá oblast může být zahrnuta buď pod Cíl 1, nebo Cíl 2. Oba tyto cíle mají regionální charakter, proto se označují jako "regionální cíle". Cíl 3 se vztahuje na území celé Unie (kromě regionů spadajících pod Cíl 1), proto se o něm hovoří jako o "horizontálním cíli".

V České republice pod Cíl 1 spadá celé území ČR, kromě hlavního města Prahy, které spadá pod Cíl 2 a Cíl 3.

Přehled o tom, kolik obdržela ČR finančních prostředků z EU v letech 2004-2006 udává tabulka č.1.

Tabulka 1 - Přehled cílů a nástrojů 2004-2006

	Nástroje	2004-2006	2004	2005	2006
Cíl 1 (13 krajů)	ERDF, ESF, EAGGF, FIFG	1454,3 mil.EUR	339 mil.EUR	485,5 mil.EUR	629,8 mil.EUR
Cíl 2 (Praha)	ERDF, ESF, FIFG	71,3 mil.EUR	23,3 mil.EUR	23,8 mil.EUR	24,2 mil.EUR
Cíl 3 (Praha)	ESF	58,8 mil.EUR	19,2 mil.EUR	19,6 mil.EUR	20 mil.EUR
CELKEM		1584,4 mil.EUR	381,5 mil.EUR	528,9 mil.EUR	674 mil.EUR

Pramen: <http://www.euroskop.cz/42281/120235/clanek/uvod-do-strukturalnich-fondu-v-ceske-republice/cr-a-vyuzivani-prostredku-z-fondu-eu-v-obdobi-2004-2006/>

Z tabulky je patrné, že ČR čerpala finanční prostředky vzestupnou tendencí. Nejvíce finančních prostředků padlo na projekty spadající do cíle 1. Celkem tedy ČR v letech 2004-2006, nebo – li ve zkráceném programovacím období (ČR přistoupila do EU 1.5.2004), vyčerpala pomocí těchto cílů 1584,4 mil.EUR.

2.1.2 Programovací období 2007 – 2013

V tomto období se České republice nabízí až 26,69 mld. EUR, přibližně 752,70 mld. Kč, které může čerpat z fondů EU. Jelikož Evropská unie financuje maximálně 85 % způsobilých výdajů, musí Česká republika z národních zdrojů spolufinancovat projekty v přibližné výši 132,33 mld. Kč.

Stejně jako v předcházejícím období sleduje regionální politika tři cíle⁷, které se ale liší svým obsahem. K jejichž dosažení má v evropském střednědobém rozpočtovém rámci prostřednictvím strukturálních fondů a Fondu soudržnosti vyčleněno 308 041 000 000 EUR (přibližně 8 686,8 mld. Kč).

Cíl 1 – Konvergence:

- je určen k urychlení hospodářské konvergence nejméně rozvinutých regionů (regionů na úrovni NUTS II s hrubým domácím produktem (HDP) na obyvatele nižším než 75 % průměru tohoto ukazatele pro celou Evropskou unii) zemí EU
- dále jsou k čerpání z tohoto cíle způsobilé státy, jejichž hrubý národní důchod (HND) na obyvatele je nižší než 90 % průměru tohoto ukazatele pro celou Evropskou unii
- tento cíl je financovaný z ERDF, ESF a FS a v České republice pod něj spadají všechny regiony soudržnosti s výjimkou Hl. m. Prahy
- částka pro cíl Konvergence pro ČR - 25, 89 mld. EUR

Cíl 2 - Regionální konkurenceschopnost a zaměstnanost:

- týká se regionů, které nespádají pod cíl Konvergence
- podporuje regiony na úrovni NUTS II nebo NUTS I, které přesahují limitní ukazatele pro zařazení do cíle Konvergence
- klíčová role tohoto cíle je, aby se zabránilo novým nerovnováhám objevujícím se v neprospěch regionů, které by jinak trpěly následky nepříznivých sociálně ekonomických faktorů a neměly by dostatek prostředků na státní podporu
- tento cíl je financovaný z ERDF a ESF a v České republice pod něj spadá Hl. m. Praha
- částka pro cíl Regionální konkurenceschopnost a zaměstnanost - 419,09 mil EUR

⁷ Provazníková, R. *Financování měst, obcí a regionů*. 1.vyd. Praha – Grada Publishing, a.s., 2007. 280s. ISBN 978-80-247-2097-5

Cíl 3 - Evropská územní spolupráce:

- je zaměřen na zintenzivnění spolupráce na třech úrovních:
 - příhraniční spolupráci regionů NUTS III realizovaná prostřednictvím společných programů,
 - spolupráce na nadnárodní úrovni,
 - meziregionální spolupráce ve formě vytváření sítí pro spolupráci a výměnu zkušeností v rámci celé Evropské unie
- tento cíl je financovaný z ERDF a v České republice pod něj spadají všechny regiony
- částka pro cíl Evropská územní spolupráce - 389,06 mil EUR

V následující tabulce je znázorněno, kolik EU vyčlenila finančních prostředků pro jednotlivé cíle pro všech 27 členů a kolik z prostředků získá ČR.

Tabulka 2 - Přehled cílů a nástrojů 2007-2013

CÍL	Fondy pro EU-27		pro ČR	
Cíl 1	251,16 mld. EUR (cca 7 082,80 mld. Kč)	81,54%	25,88 mld. EUR (cca 730,00 mld. Kč)	96,98%
Cíl 2	49,13 mld. EUR (cca 1 385,40 mld. Kč)	15,95%	419,09 mil. EUR (cca 11,73 mld. Kč)	1,56%
Cíl 3	7,75 mld. EUR (cca 218,55 mld. Kč)	2,52%	389,05 mil. EUR (cca 10,97 mld. Kč)	1,46%
CELKEM	308,04 mld. EUR (cca 8 686,80 mld. Kč)	100,00%	26,69 mld. EUR (cca 752,70 mld. Kč)	100,00%

Pramen: < <http://www.strukturalni-fondy.cz/regionalni-politika> >

Z této tabulky je patrné, že ČR použije nejvíce peněžních prostředků na cíl 1 – Konvergence. Pro tento cíl je vyčleněno necelých 97% pomoci z EU. Přepočet byl uskutečněn na základě směného kurzu 1 EUR = 28,20 CZK.

2.2 Nástroje strukturální politiky

Mezi finanční nástroje strukturální politiky EU patří⁸:

- národní iniciativy (94 %)
- iniciativy Společenství (5 %)
- inovační akce a technická pomoc (1 %)

⁸ Mandysová, I. *Evropská integrace*. 1.vyd. Pardubice – Univerzita Pardubice, 2006. 97s. ISBN 80-7194-842-X, str.60

2.2.1 Národní iniciativy (programy)

Nejvýznamnější forma se váže na iniciativu členských států, která je realizována na základě Národního rozvojového plánu nebo Jednotného programovacího dokumentu.

2.2.2 Iniciativy Společenství

Iniciativy jsou zvláštní programy, které jsou řízeny Evropskou komisí a řeší specifické problémy dotýkající se celého území EU, které doplňují jiné programy ES nebo usnadňují jejich implementaci. Typické pro ně je podnět ze strany Evropské komise, a teprve potom následuje projednání se členským státem.

Iniciativy pro období 2000 - 2006:

V programovacím období 2000 - 2006 existovaly čtyři iniciativy, na které bylo vyčleněno 10,44 miliard EUR, což představuje maximálně 5,35 % rozpočtu strukturálních fondů.

- INTERREG III - přeshraniční, mezistátní a meziregionální spolupráce s cílem podporovat hospodářský rozvoj včetně regionálního plánování a rozvoje venkova
- URBAN - hospodářská a sociální obnova městských oblastí postižených krizí
- LEADER+ - rozvoj venkova
- EQUAL - nadnárodní podpora boje proti diskriminaci a nerovnoprávnosti na trhu práce

Iniciativy pro období 2007-2013:

- JASPERS - hlavním cílem je podpora realizace projektů v evropských regionech; snaží se pomoci členským státům s návrhy a přípravou velkých projektů, na které budou čerpat finanční prostředky z ERDF a FS
- JAREMIE - tato iniciativa se zaměřuje na zlepšení přístupu malých a středních podniků k finančním prostředkům (přístup k rizikovému kapitálu, půjčkám, ručení a dalším formám financování)
- JESSICA – úkolem je přispění k rozvoji regionů a podpořit udržitelný rozvoj obcí; podpory v rámci této iniciativy bude poskytováno u programů na rozvoj a obnovu měst nebo sociálního bydlení kombinováno s bankovními půjčkami a studii odborníků z bank.

2.2.3 Inovační akce a technická pomoc

Inovační opatření se nezakládají na vzájemné dohodě mezi Evropskou komisí a členským státem, ale jsou výlučně v pravomoci Komise. Na tato opatření je vyčleněn zlomek celkových prostředků. Jejich význam spočívá v inovačním přínosu, protože iniciují pilotní projekty a studie pro nové politiky, zdokonalují nakládání s finančními prostředky a zároveň odhalování nových možností.

2.2.4 Programovací dokumenty

Samotná realizace regionální a strukturální politiky se provádí prostřednictvím tzv. **programování**, které je založeno na rozdělování prostředků Společenství na základě víceletých rozvojových programů. Tyto *programy se dále rozpadají na priority, subprogramy a opatření s vlastními rozpočty*. Tvorba základních programových dokumentů je první fází přípravy. Dokumenty jsou vzájemně provázané a dokument pro vyšší úroveň rozvíjí dokumenty pro nižší úroveň, až na úroveň projektů. Všechny tyto programy jsou schvalovány Evropskou komisí.

Druhy programovacích dokumentů:

1. vícestupňový systém	2. zjednodušený systém
▪ Národní rozvojový plán	▪ Jednotný programový dokument
▪ Rámec podpory společenství	
▪ Operační programy	

2.2.4.1 Národní rozvojový plán

Tento dokument připravuje členský stát, který je založený na příslušných prioritách státu a regionů, jež musí být v souladu s legislativou ES. Jeho zpracování předchází vyjednávání s EK.

2.2.4.2 Rámec podpory společenství

Je to finanční smlouva mezi EU a státem, která přiděluje jednotlivým členským státům finanční prostředky z unijních fondů. Je podepsána poté, co EK schválila NRP. Schválený dokument, na základě předloženého NRP, zajišťuje koordinaci veškeré pomoci EU. Je rozdělen podle priorit a realizován prostřednictvím jednoho nebo více operačních programů.

2.2.4.3 Jednotný programový dokument

Dokument schválený EK je obsahovým kompilátem Rámce podpory Společenství a operačního programu. Pomoc v rámci Cílů 2 a 3 je zpravidla poskytována ve formě tohoto zjednodušeného dokumentu.

2.2.4.4 Operační programy

Operační program je určený pro realizaci Rámce podpory Společenství. Obsahuje souvislý soubor priorit zahrnujících víceletá opatření a může být financován z jednoho nebo více fondů, jednoho nebo více jiných stávajících finančních nástrojů a EIB.

Období 2000 – 2006

V tomto období měla ČR v Rámci podpory Společenství čtyři sektorové operační programy a jeden regionální – Společný regionální operační program (SROP).

OP Průmysl a podnikání – tento OP měl na starosti rozvoj podnikatelského prostředí, podnikání v průmyslu a v průmyslových službách, zvyšování konkurenceschopnosti české průmyslové produkce, výzkum a vývoj v průmyslu a rozvoj a zvýšení efektivity energetiky

OP Rozvoj lidských zdrojů - podporoval vysokou a kvalitní úroveň zaměstnanosti založenou na kvalifikované a flexibilní pracovní síle

OP Infrastruktura – základním (globálním) cílem bylo ochránit a zlepšit stav ŽP a rozvést a zkvalitnit dopravní infrastrukturu

OP Rozvoj venkova a multifunkčního zemědělství - podporoval rozvoj venkovských částí regionů, multifunkčního zemědělství, vodního hospodářství a zefektivnění multifunkční role lesů

SROP- tento OP se navzájem doplňoval s jednotlivými OP jednotlivých sektorů a FS, zahrnoval rozvojové priority sedmi regionů soudržnosti – bez hlavního města Prahy, jednotlivé oblasti, jejich priority a podpora z EU jsou znázorněny v příloze A.

Období 2007 – 2013

V tomto období může ČR využívat peněžní prostředky z celkem 26 operačních programů, které jsou tematicky a regionálně vymezené a specifikují cíle, kterých chtějí dosáhnout. Jednotlivé OP jsou znázorněny v tabulce č.3.

Tabulka 3 - OP 2007 – 2013

Cíl 1		Cíl 2	Cíl 3
<i>Tematické OP (OP -)</i>	<i>Region. OP (ROP II-)</i>	<i>OP - Praha</i>	
Doprava	Severozápad	Konkurenceschopnost	OP Přeshraniční spolupráce ČR - Bavorsko
ŽP	Jihozápad	Adaptabilita	OP Přeshraniční spolupráce ČR - Polsko
Podnikání a inovace	Severovýchod		OP Přeshraniční spolupráce ČR - Rakousko
Výzkum a vývoj pro inovace	Jihovýchod		OP Přeshraniční spolupráce ČR - Sasko
Lidské zdroje a zaměstnanost	Střední Morava		OP Přeshraniční spolupráce ČR - Slovensko
Vzdělávání pro konkurenceschopnost	Ostravsko		OP Mezuregionální spolupráce ²
Integrovaný operační program	Střední Čechy		OP Nadnárodní spolupráce ⁴
Technická pomoc			Síťový operační program ESPON 2013 ³
21,23 mld. EUR (cca 598,62 mld. Kč)	4,66 mld. EUR (cca 131,38 mld. Kč)		Síťový operační program INTERACT II ¹
CÍL 1: 25,89 mld. EUR (cca 730,00 mld. Kč)		CÍL 2: 0,42 mld. EUR (cca 11,73 mld. Kč)	CÍL 3: 0,39 mld. EUR (cca 10,95 mld. Kč)
CELKEM 26,7 MLD. EUR (cca 752,68 mld. Kč)			
<i>Poznámka:</i>			
1 - všechny členské státy			
2- 1+Norsko a Švýcarsko			
3-2+Lichtenštejnsko, Island a kandidátské země EU			
4 - ČR, Rakousko, Polsko, část Německa, Maďarsko, Slovinsko, Slovensko, část Itálie a z nečlenských zemí část Ukrajiny			
<i>Pramen: vlastní zpracování, údaje z <http://www.strukturalni-fondy.cz/operacni-programy-2007-2013></i>			

Tabulka č.3 dává přehled o tom, jaké existují v současném programovacím období OP, do kterého cíle patří a kolik má ČR přislíbeno na tyto OP.

3 Strukturální fondy

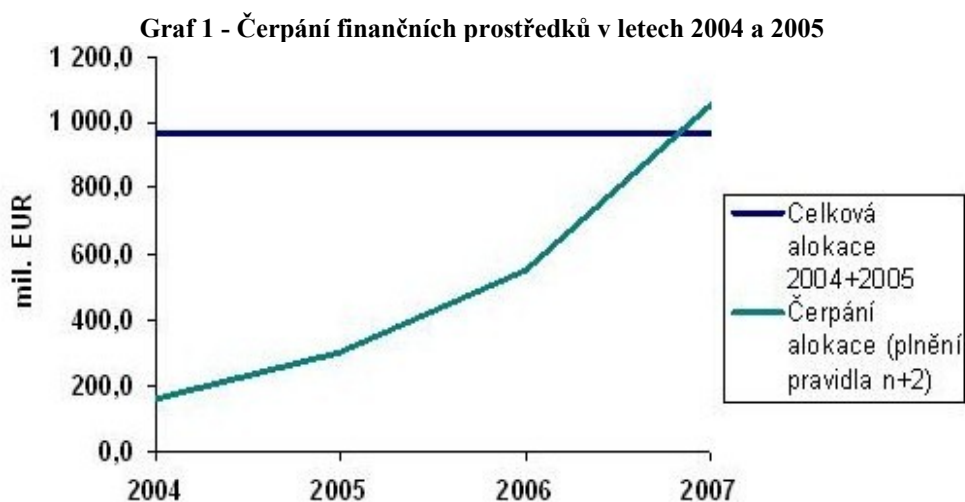
Strukturální fondy jsou nástrojem politiky hospodářské a sociální soudržnosti (HSS) k dosahování ekonomické a sociální soudržnosti (koheze) Evropské unie. Prostředky z těchto fondů jsou určeny na pomoc méně rozvinutým regionům, regionům potýkajícím se strukturálními problémy a na podporu adaptace a modernizace politik, systémů vzdělávání a odborné přípravy zaměstnanosti.

3.1 Definice fondu

Podpory jsou poskytovány na konkrétní projekty, které jsou zpracovávány a předkládány jednotlivými žadateli. Každý projekt musí splňovat kritéria požadovaná prováděcími předpisy členských států a směrnicemi EU. Jednou z povinných příloh k žádosti o poskytnutí dotace je doložení skutečnosti, že má žadatel zajištěno financování svého projektu v celé jeho výši. Dotace z fondů EU jsou vypláceny až zpětně po realizaci nebo jeho fáze. Podpora (dotace) jsou nevratné.

3.2 Programovací období 2000-2006

V tomto období existovaly 4 nástroje – strukturální fondy⁹, ze kterých byly přijaté projekty financovány dle toho, do jakého cíle patřily. Na následujícím grafu je znázorněno, jak ČR čerpala alokace ze strukturálních fondů v roce 2004 a 2005.

Pramen: www.mfcr.cz

⁹ Mandysová, I. *Evropská integrace*. 1.vyd. Pardubice – Univerzita Pardubice, 2006. 97s. ISBN 80-7194-842-X, str.63-65

Graf ukazuje tzv. pravidlo n+2, podle kterého prostředky, které byly České republice přiděleny v jednom roce, musí být vyčerpány do konce druhého roku následujícího po roce přidělení. Ke konci roku 2007 tak musely být vyčerpány veškeré prostředky určené pro ČR na roky 2004 a 2005. V opačném případě by ČR na nevyčerpané prostředky ztratila s konečnou platností nárok. Dosavadní čerpání lze hodnotit pozitivně, neboť pravidlo n+2 bylo splněno a ČR o žádné přislíbené prostředky nepřišla.

3.2.1 Evropský fond regionálního rozvoje

- byl založen v roce 1975
- financoval projekty v regionech spadajících do Cíle 1 nebo Cíle 2
- pomoc z tohoto fondu byla zaměřena na následující oblasti:
 - investice do výroby určené ke zvýšení pracovních míst
 - investice do infrastruktury, do životního prostředí
 - investice do vzdělání pro regiony spadající pod Cíl 1
 - rozvoj místního potenciálu
 - výzkum a rozvoj

3.2.2 Evropský sociální fond

- byl založen v roce 1960
- podporuje aktivity a politiky v oblastech zaměstnanosti a rozvoje lidských zdrojů
- prostředky z tohoto fondu lze použít na spolufinancování všech 3 cílů
- oblasti, jež ESF podporuje:
 - integrace nezaměstnaných, především lidé dlouhodobě nezaměstnaní
 - integrace mladých lidí do pracovního procesu a osob vyloučených z trhu práce
 - podpora stejných příležitostí na trhu práce
 - adaptace pracovníků na průmyslové změny
 - stabilizace a růst zaměstnanosti
 - posílení lidského potenciálu ve vědě, výzkumu a technologii
 - posílení systému vzdělání a další kvalifikace

3.2.3 Evropský zemědělský podpůrný a záruční fond

- byl založen v roce 1962
- do strukturálních fondů patří jeho podpůrná sekce, která podporuje rozvoj venkova spadající pod Cíl 1 a 2 (modernizace a racionalizace zemědělské výroby)
- podpůrná sekce financuje tyto oblasti:
 - podpora farmaření
 - podpora začínajícím mladým farmářům
 - rozvoj venkovské infrastruktury
 - podpora investic do cestovního ruchu
 - rozvoj s využitím lesů, ochrana prostředí a krajiny, finanční řízení

3.2.4 Finanční nástroj pro usměrňování rybolovu

- byl založen v roce 1993, ale strukturální fondem je až od roku 2000
- zaměřoval se na podporu rybolovu a modernizaci rybářského průmyslu
- prostředky z tohoto nástroje se mohly použít na podporu Cílů 1 a 2, které spolufinancovaly zejména tyto oblasti:
 - změny v rybářském sektoru; ochrana některých přímořských oblastí
 - modernizace loďstva; vybavení rybářských přístavů
 - rozvoj chovu ryb
 - výroba a obchod s rybími výrobky; podpora výroby

3.3 Programovací období 2007-2013

Od 1. ledna 2007 odstartovalo v Evropské unii další sedmileté programovací období. V oblasti strukturálních fondů a Fondu soudržnosti došlo v této souvislosti k několika změnám. **První změnou** je počet strukturálních fondů. V minulém období (2000–2006) do politiky HSS spadaly čtyři strukturální fondy (Evropský fond regionálního rozvoje, Evropský sociální fond, Evropský zemědělský garanční a podpůrný fond a Finanční nástroj na podporu rybolovu) a Fond soudržnosti. **V současném programovacím období (2007–2013) byl snížen počet strukturálních fondů na dva** – Evropský fond regionálního rozvoje, Evropský sociální fond + Fond soudržnosti. Zbylé dva fondy se transformovaly v Evropský rybářský fond a Evropský zemědělský fond pro rozvoj venkova a současně se staly součástí Společné zemědělské politiky.

Druhou změnou je zapojení Fondu soudržnosti do systému programování strukturálních operací.

Co se týče financování projektů, tak *Evropský fond regionálního rozvoje* se zaměřuje na podporu investičních projektů, zatímco *Evropský sociální fond* podporuje neinvestiční projekty.

3.4 Fond soudržnosti¹⁰

- fond soudržnosti byl zřízen v roce 1993
- je určený na podporu chudších států, nikoli regionů
- nepatří do strukturálních fondů (z nich je většinou pomoc na regionální úrovni)
- pomoc z tohoto fondu je určena zemím, které mají HND/1 obyvatele menší než 90% průměru EU
- pomoc je danému státu poskytována na národní úrovni
- financuje projekt, který je přesně definován
- poskytuje finance na „velké infrastrukturální projekty“ v oblasti ŽP a infrastruktury, projekty přesahující 10 miliónů EUR (příspěvek může dosáhnout 80-85% celkových výdajů)
- prostředky z tohoto fondu se nesmí krýt s prostředky ze strukturálních fondů
- z hlediska objemu finančních prostředků z EU tvoří cca 1/3 z celé pomoci

¹⁰Mandysová, I. *Evropská integrace*. 1.vyd. Pardubice – Univerzita Pardubice, 2006. 97s. ISBN 80-7194-842-X, str.66

Změny od 1.1.2007

- fond soudržnosti se zapojil do systému programování strukturálních operací
- finanční prostředky nebudou poskytovány na individuální projekty, ale obdobně jako v případě strukturálních fondů, na programové dokumenty vypracované na národní úrovni

3.5 Porovnání programovacích období

Jak již bylo výše napsáno, v současném programovacím období se počet strukturálních fondů snížil z původních čtyř na dva. Zbylé dva fondy, které původně patřily do strukturální politiky, se staly součástí Společné zemědělské politiky. Změna se týká také Fondu soudržnosti. Porovnání minulého a současného programovacího období je znázorněno v následující tabulce.

Tabulka 4 - Srovnání cílů a nástrojů politiky soudržnosti v minulém a současném programovacím období

2000 – 2006		2007 - 2013	
Cíle	Finanční nástroj	Cíle	Finanční nástroj
<i>Soudržnost</i>	Fond soudržnosti		
<i>Cíl 1</i>	ERDF ESF EAGGF FIFG	<i>Konvergence</i>	Fond soudržnosti ERDF ESF
<i>Cíl 2</i>	ERDF, ESF	<i>Regionální konkurenceschopnost a zaměstnanost</i>	ERDF ESF
<i>Cíl 3</i>	ESF		
<i>INTERREG</i>	ERDF	<i>Evropská územní spolupráce</i>	ERDF ESF
<i>EQUAL</i>	ESF		
<i>LEADER +</i>	EAGGF		
<i>URBAN</i>	ERDF		
<i>Rozvoj venkova a restrukturalizace rybolovu mimo Cíle 1</i>	EAGGF FIFG	Tato oblast není v tomto období součástí politiky soudržnosti, je zařazena pod Společnou zemědělskou politiku – Program rozvoje venkova, OP rybářství	
	6 fin.nástrojů	3 cíle	3 finanční nástroje
Pramen: http://www.euroskop.cz/42281/120803/clanek/uvod-do-strukturalnich-fondu			

Tato tabulka nám dává přehled o tom, z jakých finančních nástrojů jsme mohli/můžeme získat dotace, spadal-li/spadá konkrétní projekt do určitého cíle.

4 Středočeský kraj

Středočeský kraj je největším samostatným územně správním celkem České republiky. Jeho rozloha 11 014 km² zabírá téměř 14 % území České republiky a patří tak mezi čtyři kraje, na jejichž území žije více než 1 milion obyvatel. Tento velice různorodý region v centrální části Čech, jedinečný a mnohotvárný, obklopuje hlavní město Prahu. Na rozdíl od ostatních krajů, leží jeho sídlo v kraji sousedním, na území Prahy.

Na území tohoto kraje se nachází několik chráněných krajinných oblastí, z nichž mezi nejvýznamnější patří Český ráj, biosférická rezervace UNESCO Křivoklátsko nebo geologicky zajímavý Český kras se známými Koněpruskými jeskyněmi. Tuzemští i zahraniční rekreační mají v oblibě toky téměř všech zdejších velkých řek - Berounky, Jizery, Labe i Sázavy. Kraj je proslaven i vzácnými historickými památkami – patří mezi ně především hrady jako Karlštejn, Křivoklát, Konopiště, Kokořín, Český Šternberk. Skutečnou perlou mezi nimi je bezpochyby Kutná Hora, která je zapsána na seznamu světového kulturního a přírodního dědictví UNESCO.

Skládá se z 26 územně samosprávních celků – viz *obrázek č. 1*. Největším správním obvodem je město Příbram, které zaujímá 8% Středočeského kraje, zatímco nejmenším správním obvodem jsou Neratovice s celkovou rozlohou 1% Středočeského kraje.

Středočeský kraj patří do regionu soudržnosti NUTS II – Střední Čechy. Region jako celek se podílí na celorepublikovém HDP 10,4%, což ho řadí spolu s Moravskoslezským krajem na druhé místo za Prahou, která má HDP kraje 24%. V porovnání s regiony soudržnosti, které se až na 3 skládají z více krajů, se NUTS II – Střední Čechy společně s NUTS II - Ostravsko posouvají na čtvrté místo za NUTS II- Praha, Severovýchod a Jihozápad. Míra nezaměstnanosti (k 31.12.2006) dosahovala 5,32%, což bylo opět druhé místo za Prahou (2,72%). Celorepubliková míra nezaměstnanosti byla v roce 2006 7,67%, z čehož tedy vyplývá, že míra nezaměstnanosti Středočeského kraje je dlouhodobě nižší proti republikovému průměru.¹¹

¹¹ Údaje jsou z ČSÚ <[http://www.czso.cz/csu/2007edicniplan.nsf/t/A800268DDC/\\$File/14090704.pdf](http://www.czso.cz/csu/2007edicniplan.nsf/t/A800268DDC/$File/14090704.pdf)>

Obrázek 1 - Území Středočeského kraje

Pramen: < <http://www.kr-stredocesky.cz/stredocesky-kraj/uzemni-cleneni>>

Ohraničené ÚSC jsou města, která byla vybrána pro praktickou část této bakalářské práce.

4.1 NUTS

NUTS, nebo-li nomenklatura územních statistických jednotek (z francouzského Nomenclature des unités territoriales statistiques), byla vytvořena v roce 1988 Evropským úřadem pro statistiku (EUROSTAT) k jednotné a konzistentní struktuře územního srovnávání a distribuci prostředků. Mohou zahrnovat jednu nebo více územně správních jednotek v rámci státu. Pro strukturální politiku, přesněji pro systém cílů, jsou nejdůležitější jednotky NUTS úrovně II a III, které jsou klíčem k zařazování regionů pod jednotlivé rozvojové programy (cíle).¹²

¹² Dostupné z < <http://www.euroskop.cz/40542/clanek/regionalni-a-strukturalni-politika-evropske-unie/>>

Na jejím základě jsou dle počtu obyvatel definovány tři hlavní úrovně regionálního členění území.

Tabulka 5 - Členění území dle počtu obyvatel

Úroveň	Doporučený minimální počet obyvatel	Doporučený maximální počet obyvatel
NUTS I	3 000 000	7 000 000
NUTS II	800 000	3 000 000
NUTS III	150 000	800 000

Kromě tří úrovní NUTS ještě existují dvě nižší úrovně územněsprávního statistického členění, které však již nejsou určující pro rozdělení prostředků z fondů EU. Jedná se o tzv. místní administrativní jednotky (LAU).

4.1.1 Členění České republiky

Česká republika byla před vstupem do Evropské unie dělena na kraje odpovídající úrovni NUTS III, avšak po vstupu musela zavést mezi stát (NUTS I) a kraje (NUTS III) ještě jeden stupeň členění odpovídající úrovni NUTS II: regiony soudržnosti – viz obrázek 2. Právě na úroveň NUTS II je totiž směřována podpora z fondů EU v cíli Konvergence a částečně též Regionální konkurenceschopnost a zaměstnanost.

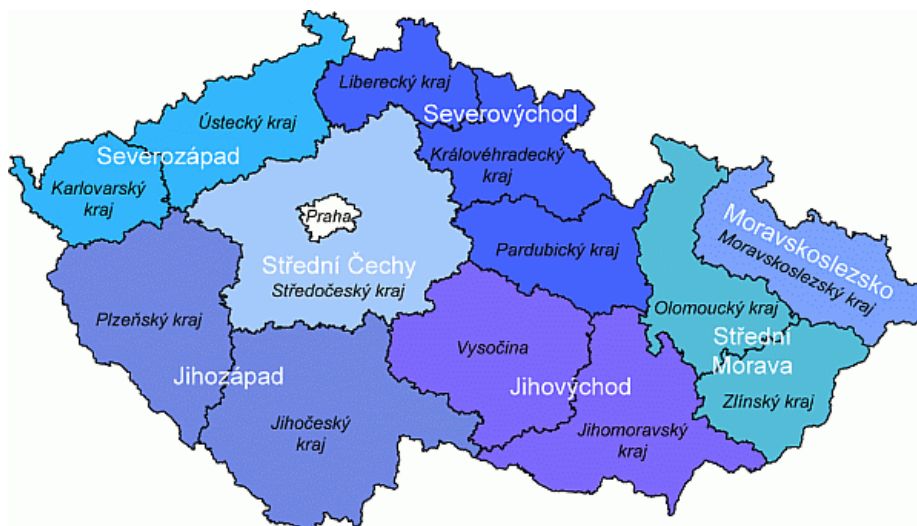
Tabulka 6 - NUTS v ČR

Úroveň	Název	Počet jednotek
NUTS I	Stát	1
NUTS II	Regiony soudržnosti	8
NUTS III	Kraje	14
LAU I či NUTS IV	Okresy	76+15 pražských obvodů
LAU II či NUTS V	Obce	6249

Z tabulky je patrné, že se Česká republika rozděluje na NUTS I – V. K jednotlivým úrovním je přiřazen název a počet jednotek spadající do konkrétní úrovně.

Regiony soudržnosti se dále člení:

Obrázek 2 - Mapa NUTS II a NUTS III v ČR

Pramen: < <http://www.strukturalni-fondy.cz/regionalni-politika> >

4.2 Mladá Boleslav

Mladá Boleslav je statutární město, které je známé především díky sídlu automobilky Škoda Auto, a.s. Leží cca 50 km severovýchodně od hlavního města. Na rozloze 2487 ha bydlí celkem 41 553 obyvatel.

Město s podporou EU úspěšně realizovalo 5 projektů:

- Obnova vozového parku v Mladé Boleslavi
- Hejtmánka, obchodní a obslužná zóna, I.etapa
- Komunitní plán sociálních služeb Statutárního města Mladá Boleslav
- Přestavba a modernizace Krajířovy ulice - Mladá Boleslav
- Rekonstrukce komunikace Na Karmeli a komunikace na Komenského náměstí

Následující podkapitoly se budou věnovat jednotlivým projektům. Na začátek ale bude zmíněn projekt, který se právě realizuje a svými náklady se řadí před 5 již zrealizovaných projektů. Jedná se o výstavbu čističky odpadních vod (ČOV).

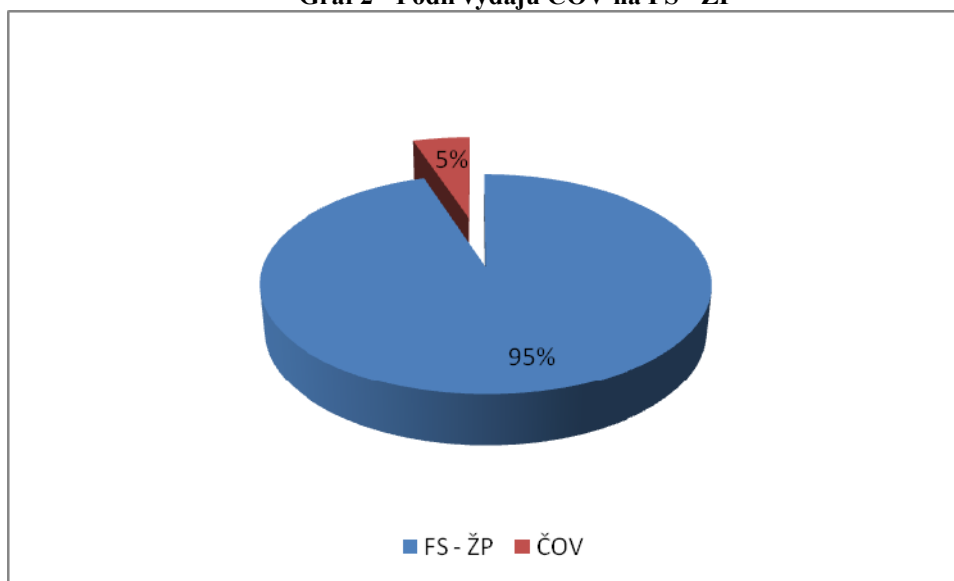
4.2.1 ČOV

Projekt, který byl připravován od roku 2004, schválila EK dne 16. prosince 2005, a nese název „Mladoboleslavsko – čištění a odkanalizování odpadních vod“. Na projektu se spoluúčastní 5 měst (Mladá Boleslav, Kosmonosy, Bakov nad Jizerou, Benátky nad Jizerou a Bělá pod Bezdězem), která ve společnosti Vodovody a kanalizace Mladá Boleslav, a.s. – objednavatel projektu, vlastní 94% akcií.

Práce na projektu začaly v květnu 2007 a dokončení stavby je plánováno na konec roku 2009. Na tento projekt se vztahuje podpora z Fondu soudržnosti, jelikož celkové náklady činí 20 128 500 EUR (bez DPH). Podpora z Fondu soudržnosti činí 64% způsobilých výdajů, maximálně však 19 226 000 EUR, ze Státního fondu životního prostředí je možné získat půjčku 5%, nejvýše však 28,838 mil. Kč.

Vzhledem k tomu, že podpora je vyplácená až po skončení projektu, či jeho fáze, nelze určit, jak se výdaje na projekt podílí v municipálním rozpočtu.

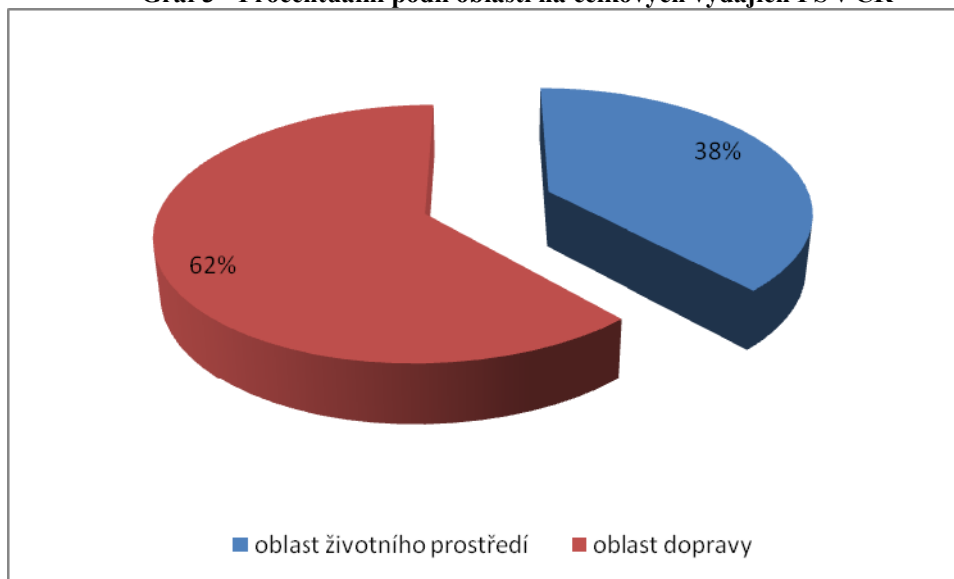
Graf 2 - Podíl výdajů ČOV na FS - ŽP

Pramen: vlastní zpracování

Z celkové výše 380,183 mil. Kč, která byla v letech 2004-2006 vyplacena celkem na 26 projektů, činí 5% výdajů na projekt výstavby ČOV v Mladé Boleslavi.

Graf 3 - Procentuální podíl oblastí na celkových výdajích FS v ČR

Pramen: vlastní zpracování

Tento graf ukazuje, že Fond soudržnosti více podporoval projekty v oblasti dopravy. Celkové výdaje Fondu soudržnosti v letech 2004-2006 činily 954,3 mil. EUR, přičemž na dopravu padlo 614,7 mil. Kč.

4.2.2 Obnova vozového parku v Mladé Boleslavi

Dopravní podnik Mladá Boleslav, s.r.o. díky magistrátu města a Evropské unii nakoupil v letech 2005 a 2006 čtyři nové, nízkopodlažní autobusy značky Mercedes Citaro, které umožnily nárůst kvality služeb a bezbariérové dopravní obslužnosti v městské dopravě. Bezbariérový přístup do autobusu je umožněn nakláněním vozu. První autobus byl uveden do provozu na konci roku 2005, zbytek tři pak v lednu, březnu a květnu následujícího roku.

Projekt byl financován ze Společného regionálního operačního programu, podopatření 2.1.2 (viz příloha A). Celkové náklady na pořízení nových autobusů činily 24 mil. Kč. EU přispěla na nákup autobusů 18 mil. Kč (75% způsobilých nákladů) a 6 mil. Kč zaplatilo město.

Tabulka 7 – Příjmy a výdaje roku 2006

ROK 2006			
VÝDAJE		PŘÍJMY	
ODBOR	v tis. Kč	DRUH	v tis. Kč
správní	157377	nedaňové	44567,9
ekonomický	64232	(přijata dotace z EU)	18000
správy města	20526	daňové	516024
služeb města	73417	kapitálové	126500
OŠKTVZ	151205	dotace	138832,1
stavební, rozvoje města a regionu	99979		
ŽP	1515		
dopravy a silničního hospodářství	156117		
(dotace z EU na nákup autobusů)	18000		
sociálních věcí	86216		
sociální fond	3000		
Fond rozvoje bydlení	5000		
splátka úvěru Slovanka	39996		
CELKEM	858580	CELKEM	825924
<i>Pramen: interní materiály města</i>			

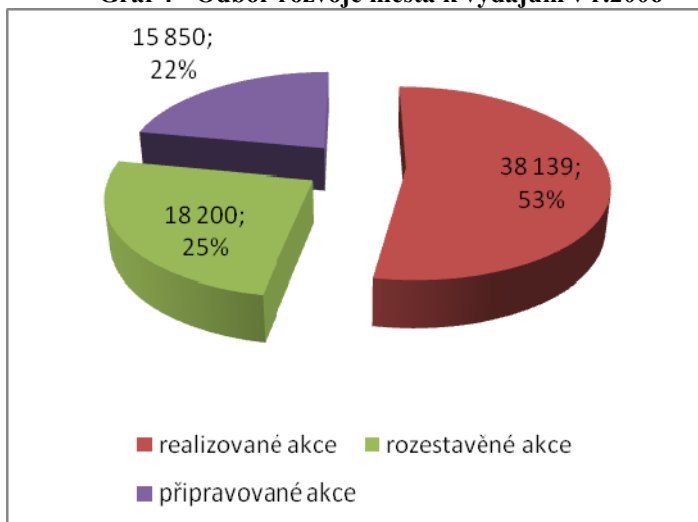
Z této tabulky vyplývá, že dotace z EU přišly v roce 2006 a ten samý rok byly použity na nákup nových autobusů. Peníze byly určeny odboru dopravy a silničního hospodářství, jehož celkové výdaje byly 156 117 000 Kč, přičemž dotace od EU z této částky činily 4,2% a výdaje celého odboru k celkovým výdajům 16,7%. Město uvolnilo 6 000 000 Kč v roce 2005.

4.2.3 Hejtmánka, obchodní a obslužná zóna, I. etapa

Přípravné práce byly zahájeny již v roce 2001, ale realizace projektu probíhala od března 2005, kdy byla podepsána Smlouva o poskytnutí grantu, do listopadu 2006, kdy bylo poskytovateli grantu předáno závěrečné vyhodnocení projektu.

Cílem projektu bylo vytvoření příznivých podmínek pro rozvoj podnikání (zejména malých a středních podniků), které umožní vznik nových pracovních míst a přispět tak ke snížení nezaměstnanosti. Tento projekt byl spolufinancován z OP NP Phare 2003/II.část, kdy se celkové náklady vyšplhaly na 39 445 000Kč a EU přispěla částkou 13 741 000Kč, na zbylých 25 704 000 Kč se podílelo město a ostatní investoři.

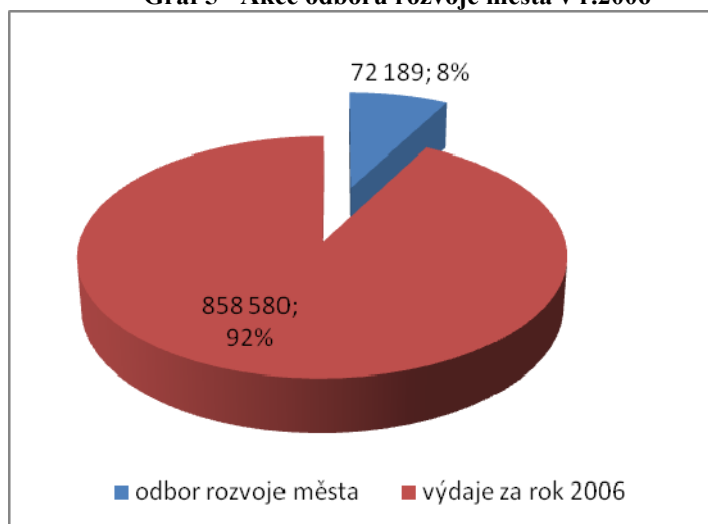
Graf 4 - Odbor rozvoje města k výdajům v r.2006

Na tomto grafu jsou znázorněny jednotlivé akce, na kterých se odbor rozvoje města v roce 2006 podílel. Většina akcí byla v roce 2006 realizována, mezi ně patří i projekt Hejtmánka, na kterou město z odboru poskytlo 17,5 mil. Kč.

Pramen: vlastní zpracování

Graf 5 - Akce odboru rozvoje města v r.2006

Z grafu č.4 vyplývá, že odbor rozvoje města se na celkových výdajích roku 2006 podílel 8%.

Pramen: vlastní zpracování

4.2.4 Komunitní plán sociálních služeb

Jde o metodu použitelnou při řešení a plánování řady oblastí. Podstata této metody spočívá ve vzájemné a aktivní spolupráci těch, kterých se daná oblast či téma dotýká. V ČR je metoda komunitní plánování využívána zejména při plánování oblasti poskytování sociálních služeb.¹³

¹³Ministerstvo práce a sociálních věcí [online]: <<http://www.mpsv.cz/cs/4161> >

Cílem komunitního plánování sociálních služeb je¹⁴ :

- Poznat plány a představy samotných poskytovatelů sociálních služeb
- Poznat požadavky a potřeby uživatelů – klientů, občanů v Mladé Boleslavi
- Rozšíření a zkvalitnění poskytování sociálních služeb, snaha pomoci všem cílovým skupinám.
- Zpracování funkčního dokumentu o sociálních službách
- Koordinace nabídky a poptávky v sociálních službách
- Zvýšit dostupnost sociálních služeb města Mladá Boleslav
- Maximální zapojení široké veřejnosti, respektovat názory všech

Projekt „Komunitní plán sociálních služeb Statutárního města Mladá Boleslav“ byl financován ze SROP a spadal pod prioritu 5.3 (podopatření 5.3.2 – viz příloha A). Celkové náklady na tento projekt byly 1 558 518,00 Kč a z nich EU zaplatila více jak 85% - 1 371 495,84 Kč. Zbýlých 187 022,16 Kč zaplatilo město ze svých zdrojů.

4.2.5 Přestavba a modernizace Krajířovy ulice

Cílem tohoto projektu bylo zlepšení přístupové cesty ke kulturní památce v historickém jádru města – paláci TEMPL. Projekt probíhal od března roku 2005 do října 2006 a peníze na tuto přestavbu získala Mladá Boleslav díky fondu Phare, konkrétně z NP Phare – II.část. Z tohoto fondu bylo na tento projekt uvolněno 5 961 673,40 Kč a 4 012 228,60 Kč zaplatilo město.

4.2.6 Rekonstrukce komunikace na Karmeli a Komenského náměstí

Komunikace na Komenského náměstí a Na Karmeli jsou přístupovými komunikacemi k památkově chráněným objektům, podnikatelským objektům a také ke vzdělávacímu centru vysoké školy ŠKODA auto, a.s. Rekonstrukcí komunikací došlo ke zvýšení plynulosti a bezpečnosti provozu a rovněž se zlepšila dopravní dostupnost objektů, které se nacházejí v této lokalitě.

Náklady na rekonstrukci těchto komunikací byly odhadnuty na 14 350 085 Kč, přičemž EU ze SROP (podopatření 2.1.1 – viz příloha A) přispěla 4 500 000 Kč a 9 850 085 Kč muselo město zaplatit ze svého rozpočtu.

¹⁴ Přehled cílů je z <<http://komunitniplanovani.psmb.cz/kpss.php>>

4.2.7 Shrnutí

V následující tabulce je znázorněno, kolik Mladá Boleslav získala na schválené projekty peněžních prostředků z EU a z jakého nástroje byly.

Tabulka 8- Přehled poskytnutých dotací MB

PROJEKT	NÁSTROJ	CELKOVÉ NÁKLADY	DOTACE Z EU	VLASTNÍ ZDROJE
ČOV	FS	20 128 500 EUR (bez DPH)	19 226 000 EUR	není známo
Obnova vozového parku	SROP	24 000 000 Kč	18 000 000 Kč	6 000 000 Kč
Hejtmánka, obchodní a obslužní zóna	Phare	39 445 000 Kč	13 741 000 Kč	25 704 000 Kč
Komunitní plán soc.služeb	SROP	1 558 518 Kč	1 371 495 Kč	187 022 Kč
Přestavba a modernizace Krajířovy ulice	Phare	9 973 902 Kč	5 961 673 Kč	4 012 228 Kč
Rekonstrukce komunikace na Karmeli a Komenského náměstí	SROP	14 350 085 Kč	4 500 000 Kč	9 850 085 Kč
		89 327 505 Kč	43 574 169 Kč	45 753 336 Kč
<i>Pramen: vlastní zpracování</i>				

V tabulce je přehled projektů, které Mladá Boleslav realizovala za pomoci EU. Pět výše jmenovaných projektů (bez ČOV, jejíž náklady jsou v mil. EUR) mělo celkové náklady necelých 90 mil. Kč, a EU proplatila téměř 50% těchto nákladů.

4.3 Příbram

Příbram je město s rozšířenou působností, které leží na úpatí Brd cca 60 km jihozápadně od Prahy. Jak již bylo napsáno, je to město, které zaujímá 8% rozlohy (3 341 ha) Středočeského kraje a na jejím území žije pře 35 000 obyvatel.

Příbram stejně jako Mladá Boleslav žádalo peníze z EU na následující projekty:

- ČOV
- Komunitní plánování

Mezi další projekty, které spolufinancovala EU, patří:

- Příbram, Březové Hory – Hornické muzeum
- rekonstrukce místních komunikací Nad Štolou
- Příbram – marketing cestovního ruch
- rozvojová zóna Balónka

Následující podkapitoly se budou zabývat některými vybranými projekty, které jsou výše uvedené. Shrnutí těchto vybraných projektů ukazuje tabulka č. 9.

4.3.1 Místní komunikace Nad Štolou

Tento projekt byl realizován od srpna do prosince roku 2005 ze SROPu (opatření 2.1 – viz příloha A). Hlavním záměrem bylo zlepšení dopravní infrastruktury rekonstrukcí místní komunikace, jako základní přístupové cesty k mimořádné turistické atraktivitě – Hornického muzea , která současně spojuje obytné části města Drkolnov a Zdaboř. Realizací projektu se zvýšila bezpečnost dopravy a zlepšilo se ŽP a také to přispělo k rozvoji cestovního ruchu, který je výrazný ekonomický prvek města.

Celkové náklady byly ve výši 1 149 079 Kč, přičemž EU poskytla 75% nákladů, kraj přispěl 15% a město zaplatilo 10%.

4.3.2 Marketing cestovního ruchu

Uskutečnění projektu probíhá od dubna 2007 a potrvá až do května letošního roku (2008). Hlavním cílem je podpora cestovního ruchu v regionu Příbramska a Středočeského kraje. Cestovní ruch v Příbrami představuje významnou ekonomickou aktivitu. Na základě tohoto projektu vzniknou nové produkty, které výrazně rozšíří současnou nabídku služeb pro turisty (DVD, rozšíření jazykové mutace www stránek města Příbram).

EU se podílí na tomto projektu prostřednictvím SROPu 75%, což činí 2 038 755, kraj přispěl 339 792 Kč (15%) a město 264 283 Kč (10%).

4.3.3 Rozvojová zóna Balónka

Cílem projektu, jehož celkové náklady byly 6 500 000 Kč, byla oprava a vybudování nových inženýrských sítí v průmyslové zóně pro stávající a nové podnikatele. Projekt měl přilákat investory a snížit tak nezaměstnanost v regionu. EU, pomocí opatření 2.1 (viz příloha A), přispěla 4 500 000 Kč, kraj 750 000 Kč a zbytek peněz zaplatilo město.

Tabulka 9 - Realizované projekty

PROJEKT	NÁSTROJ	CELKOVÉ NÁKLADY	DOTACE Z EU	VLASTNÍ ZDROJE
ČOV-úprava	FS	7 150 000 EUR	5 077 000 EUR	není známo
MK Nad Štolou	SROP	1 149 079 Kč	861 809 Kč	kraj - 172 362 Kč město 114 908 Kč
Marketing CR	SROP	2 642 830 Kč	2 038 755 Kč	kraj - 339 792 Kč město - 264 283 Kč
Průmyslová zóna Balónka	SROP	6 500 000 Kč	4 500 000 Kč	kraj - 750 000Kč město - 1 250 000Kč
		10 291 909 Kč	7 400 564 Kč	2 891 345 Kč

Pramen: vlastní zpracování

V tabulce je přehled realizovaných projektů v Příbrami, odkud byla přijatá dotace, kolik činila a jakou částkou se podílelo město s krajem.

4.4 Kutná Hora

Kutná Hora je posledním městem, které bylo vybrané pro sledování využití strukturálních fondů EU. Ze třech vybraných měst je co do počtu obyvatel nejmenší. Má 21 109 obyvatel a její rozloha je 3 304 ha.

Kutná Hora využila strukturální fondy na realizaci tří projektů, a to na:

- Areál Klimeška, výstavba příjezdové komunikace a parkoviště
- Modernizace křižovatky Zámecká
- Rozvoj marketingu v Kutné Hoře a okolí

Město všechny tři projekty zrealizovalo v roce 2006. Rozpočet města na tento rok ukazuje tabulka č. 10 a přehled zrealizovaných projektů tabulka č. 11,.

Tabulka 10 - Rozpočet Kutné Hory 2006

Rozpočet 2006			
Příjmy		Výdaje	
daňové	201 033 000	Provozní	320 143 000
nedaňové	71 253 000	Investiční	45 666 000
kapitálové	57 850 000	financování	46 827 000
dotace	82 500 000		
celkem	412 636 000	celkem	412 636 000
<i>Pramen: interní materiální města</i>			

Všechny tři projekty byly investice, jejichž celková výše byla 7 319 000 Kč. Jak ukazuje tabulka, celkem Kutná Hora v roce 2006 investovala přes 45 mil. Kč

4.4.1 Areál Klimeška

Cílem projektu byla rekonstrukce komunikace vedoucí k plaveckému bazénu, k zimnímu stadionu a vznik nových parkovacích ploch v blízkém okolí, sloužící zejména k obsluze zimního stadionu. Projekt byl dokončen dne 28. 8. 2006, kdy bylo dokončeno nové parkoviště Sportovně-rekreačního areálu Klimeška v Kutné Hoře. Návštěvníci sportovního areálu Klimeška mohou využít 236 nových parkovacích míst pro osobní automobily, 13 parkovacích míst pro tělesně postižené a 4 parkovací místa pro autobusy.

Nové řešení dotčeného území přispívá k významnému zlepšení dopravní a technické infrastruktury sportovního areálu a jeho bezprostředního okolí.

Projekt byl spolufinancován Evropskou unií prostřednictvím programu NP Phare 2003 (část II.). Celkové náklady na projekt - 599 595,8 EUR, z čehož EU zaplatila 75% nákladů a město 25%.

4.4.2 Modernizace křižovatky Zámecká

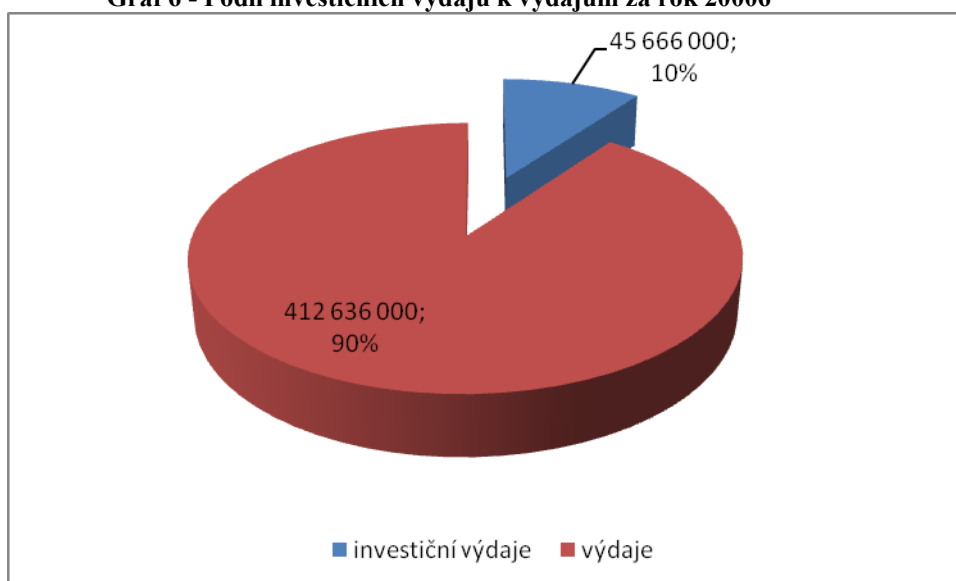
Tento projekt, v celkové výši přes 1,4 mil. Kč, byl spolufinancován EU, Středočeským krajem a městem Kutná Hora prostřednictvím SROP (opatření 2.1 – viz příloha A). EU poskytla dotaci 1 266 699Kč, kraj 211 116 Kč a město se podílelo 140 744,4 Kč.

Projekt byl realizován v roce 2006, kdy se zmodernizovala křižovatka místní komunikace Zámecká s komunikací Vítěznou. Ulice Zámecká se tak stala hlavní příjezdovou cestou k jednomu z nejnavštěvovanějších kutnohorských míst, k významné nemovité kulturní památce Kostnici. V rámci modernizace křižovatky byla odstraněna část chodníku mezi

ulicemi Zámeckou a Vítěznou, vznikly tak dvě nové vjezdové větve oddělené ostrůvkem a opatřené bezbariérovými přechody se slepeckými vodícími proužky. Součástí modernizace křižovatky bylo rovněž přeložení podzemního telekomunikačního vedení.

V návaznosti na modernizaci místní komunikace bylo upraveno i příjezdové navigační značení tak, aby autobusy a automobily nepřijížděly ke Kostnici jako dosud ulicí Čechovou, ale ulicí Zámeckou. Tímto uspořádáním dochází ke zjednosměrnění provozu kolem Kostnice a ke zvýšení bezpečnosti návštěvníků.

Graf 6 - Podíl investičních výdajů k výdajům za rok 2006

Pramen: vlastní zpracování

Graf ukazuje, že investiční výdaje tvořily v roce 2006 10% celkových výdajů města. Z investičních výdajů byl financován projekt „Modernizace Zámecké křižovatky“ a to částkou 7 mil. Kč, což představuje 15% z jejich celkové částky.

4.4.3 Rozvoj marketingu v Kutné Hoře a okolí

Tento projekt byl zaměřený na rozvoj cestovního ruchu a byl dokončen v květnu 2007. Celkové náklady přesáhly 1,78 mil. Kč. Na spolufinancování se částkou 1 334 958 Kč podílela EU, a to ze SROPu (podopatření 4.4.2 – viz příloha A), 266 991,6 Kč přispěl kraj a zbylých 10% - 177 994,4 Kč zaplatilo město.

V jeho rámci vznikly:

- koncepční rozvojový materiál „Marketingová koncepce cestovního ruchu ve městě Kutná Hora“, (STEM/MARK, Praha)
- nový produkt cestovního ruchu „10 století architektury na Kutnohorsku“, věnovaný jednotlivým architektonickým slohům v Kutné Hoře a jejím okolí,

vybízející k individuální i skupinové turistice podle zájmu návštěvníků (CONO s.r.o., Kolín);

- aktualizace a rozšíření webových stránek www.kutnahora.cz, zhotovení multimediálního propagačního CD-ROMu z nich vycházejícího, nyní lze oficiální stránky Kutné Hory získat kromě češtiny a angličtiny, také ve francouzštině, italštině, němčině a ruštině (CONO s.r.o., Kolín)

Tabulka 11 - Realizované projekty Kutné Hory

Projekt	Nástroj	Celkové náklady	Dotace z EU	Vlastní zdroje
Areál Klimeška	Phare	599 595,8 EUR (18 000 000 Kč)*	13 500 000 Kč	4 500 000 Kč
Rozvoj marketingu	SROP	1 618 559,40 Kč	1 266 699 Kč	Kraj 211 116 Kč město 140744,4 Kč
Modernizace křižovatky Zámecká	SROP	1 779 944 Kč	1 334 958 Kč	Kraj 266991,6 Kč město 177994,4 Kč
<i>* přepočteno na základě směnného kurzu 1EUR/30Kč</i>				
<i>Pramen: vlastní zpracování</i>				

Tato tabulka udává, jako u předchozích dvou měst, projekty, které město realizovalo za pomoci EU. Nejnákladnější byla výstavba Areálu Klimeška, jehož celkové náklady se vyšplhaly na 18 mil. Kč a EU přitom zaplatilo 75 % výdajů.

4.5 Porovnání měst

Na závěr této kapitoly byla porovnána vybraná města a následující tabulka podává přehled o tom, jaké projekty které město uskutečnilo s pomocí EU a z jakého nástroje byly městu poskytnuty finanční prostředky na zrealizování konkrétního projektu.

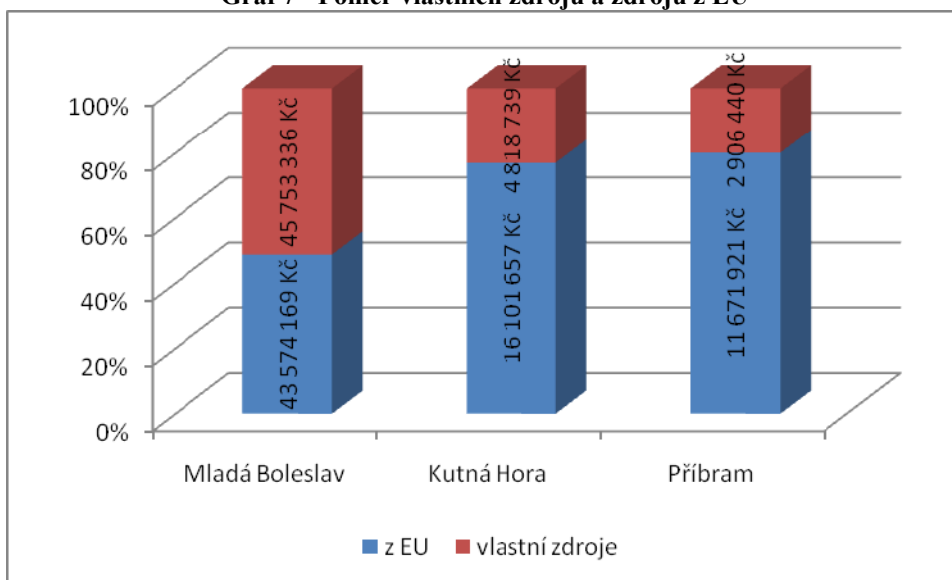
Tabulka 12- Porovnání vybraných měst

MĚSTO	PROJEKT	NÁSTROJ		
		Fond soudržnosti	PHARE	SROP
MLADÁ BOLESLAV	Čistička odpadních vod	X		
	Hejtmánka, obchodní a obslužní zóna		X	
	Komunitní plán soc.služeb			X
	Obnova vozového parku			X
	Přestavba a modernizace Krajřovy ulice		X	
	Rekonstrukce komunikace na Karmeli a Komenského náměstí			X
Dotace z EU		19 226 000 EUR	19 702 673 Kč	23 871 496 Kč
Vlastní zdroje		není známo	29 716 229 Kč	16 037 107 Kč
KUTNÁ HORA	Areál Klimeška		X	
	Modernizace křižovatky Zámecká			X
	Rozvoj marketingu v KH			X
Dotace z EU		0	13 500 000 Kč	2 601 657 Kč
Vlastní zdroje		0	4 500 000 Kč	318 739 Kč
PŘÍBRAM	Čistička odpadních vod (úprava)	X		
	Marketing cestovního ruchu			X
	Místní komunikace Nad Štolou			X
	Průmyslová zóna Balónka			X
	Komunitní plánování sociálních služeb			X
	Příbram, Březové Hory – Hornické muzeum			X
Dotace z EU		5 077 000 EUR	0	11 671 921 Kč
Vlastní zdroje		není známo	0	2 906 440 Kč
<i>Pramen: vlastní zpracování</i>				

Z tabulky je patrné, že 10 projektů z 15 bylo proplaceno ze Společného regionálního operačního programu. Celková výše těchto projektů byla 57,4 mil. Kč a EU proplatila 38,1 mil. Kč, což je více jak 65 %.

Evropská unie spolufinancovala projekty v celkové částce přesahující 71 mil. Kč. Podíl vybraných měst na finančních zdrojích z vlastního rozpočtu a EU znázorňuje graf č. 6.

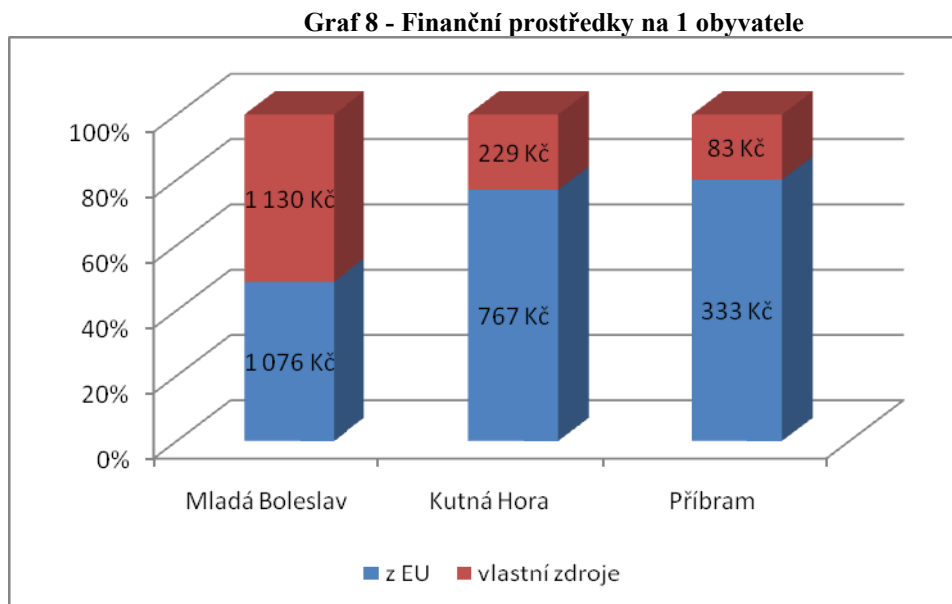
Graf 7 - Poměr vlastních zdrojů a zdrojů z EU

Tento graf říká, že Mladá Boleslav měla finančně náročné projekty, a proto spoluúčast EU se pohybuje průměrně okolo 50 %, zatímco zbylá dvě města neměla tak náročné projekty, a tak spolufinancování EU se pohybuje okolo 75 %.

4.5.1 Dotace na 1 obyvatele

Aby bylo možné porovnat, jak města využívají strukturální fondy, přepočteme dotace z EU na 1 obyvatele ve městě. Dotace z EU a vlastní zdroje na 1 obyvatele, které byly potřeba na zrealizování projektu, ukazuje následující graf.

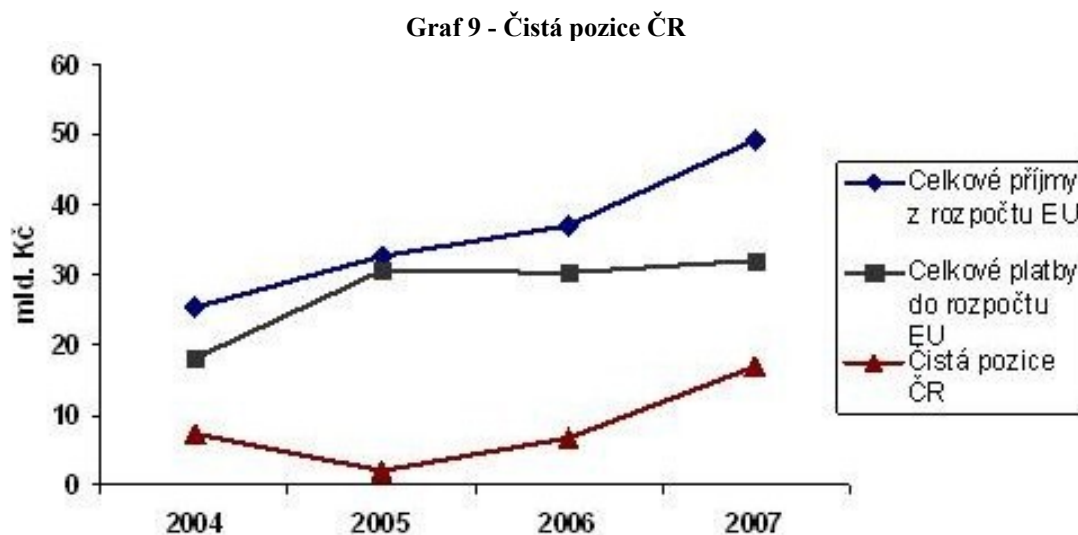

Jak již bylo zmíněno u minulého grafu, tak Mladá Boleslav se v průměru na všech projektech podílela s EU téměř rovnoměrně. Města Kutná Hora a Příbram, s ohledem na to, že jejich projekty nebyly tak náročné a ještě se kromě EU na spolufinancování podíl i Středočeský kraj, zaplatila v přepočtu na 1 obyvatele v průměru na všechny zrealizované projekty mnohem méně než Mladá Boleslav. Kutná Hora získala celkem za zrealizované projekty na 1 obyvatele 77 % finančních prostředků a město Příbram dokonce 80 %.

5 Přínos pro ČR

Jak již bylo napsáno, strukturální fondy mají za cíl snížit rozdíly mezi úrovní rozvoje různých regionů či států. Poskytnuté finanční prostředky z těchto fondů jsou příležitostí pro většinu podnikajících i nepodnikajících subjektů v jakékoli fázi jejich rozvoje. Drobní podnikatelé mohou získat finanční prostředky pro zahájení své činnosti, malé a střední podniky díky fondům EU mohou uskutečnit inovační a výzkumné projekty, na které by bez EU těžko hledali finanční prostředky. Co se týče regionů, měst a obcí tak těm dávají podpůrné programy příležitost pro realizaci či zlevnění jejich rozvojových projektů.

V určité míře by se dalo říci, že se ČR vrací finanční prostředky, které EU odvedla. Na následujícím grafu bude znázorněno, jaká byla čistá pozice ČR v letech 2004 až 2007. Jak graf ukáže, čistá pozice může být i vyšší. To znamená, že stát získal více finančních prostředků, než odvedl EU.

Pramen: www.mfcr.cz

Tento graf ukazuje vývoj příjmů z rozpočtu EU a plateb do rozpočtu EU od přistoupení ČR k Evropské Unii. Jak je vidět v roce 2005 byla čistá pozice ČR nejmenší – 2 mld. Kč, zatímco v letech 2006 a 2007 získala ČR mnohem více, než odvedla do rozpočtu EU. V roce 2006 to bylo 6,7 mld. Kč, v roce 2007 to bylo neuvěřitelných 17 mld. Kč.

6 Komparace se Slovenskou republikou

Pro srovnání využívání strukturálních fondů České republiky byla vybrána země, která do Evropské Unie vstupovala s námi, v roce 2004, a to Slovenská republika.

Pro Slovenskou republiku bylo v letech 2004-2006 vyčleněno 1,763 mld. EUR v běžných cenách zatímco pro Českou republiku 2,63 mld. EUR.

Tabulka 13 - Finanční alokace ČR a SR v letech 2004-2006

	2004-2006		2004		2005		2006	
	ČR	SR	ČR	SR	ČR	SR	ČR	SR
Fond soudržnosti	<u>954,3</u>	576,13	<u>316,9</u>	193,11	<u>266,1</u>	162,18	<u>362,3</u>	220,84
Strukturální fondy	<u>1584,4</u>	1123,72	<u>381,5</u>	273,19	<u>528,9</u>	375,23	<u>674</u>	475,30
cíl 1	1454,3	1041,29	339	253,15	485,5	347,7	629,8	440,44
cíl 2	71,3	37,31	23,3	9,07	23,8	12,46	24,2	15,78
cíl 3	58,8	45,12	19,2	10,97	19,6	15,07	20	19,08
Iniciativy Společenství	<u>100,8</u>	63,89	<u>28,6</u>	15,54	<u>32,1</u>	21,33	<u>40,1</u>	27,02
Interreg	68,7	41,61	21	10,12	21,4	13,89	26,3	17,6
Equal	32,1	22,28	7,6	5,42	10,7	7,44	13,8	9,42
Strukturální operace celkem	2639,5	1763,01	<u>727</u>	481,84	<u>827,1</u>	558,74	<u>1076,4</u>	702,16
<i>Pramen: vlastní zpracování</i>								

Tabulka byla vypracována na základě údajů získaných z Ministerstva financí České a Slovenské republiky. Údaje jsou v běžných cenách v milionech Eur. Z této tabulky také vyplývá, že obě země využily přidělené prostředky.

7 Závěr

Cílem této bakalářské práce bylo zjistit jak města Mladá Boleslav, Kutná Hora a Příbram využívají prostředků z Evropské Unie. Na začátek bylo důležité nastínit problematiku strukturální politiky a vše co k ní patří (cíle, principy a její fondy). Byla zde porovnána 2 programovací období, přičemž vybraných měst se týkalo převážně období minulé, tj. 2000 – 2006.

Nejnákladnější projekty, na kterých se EU spolufinancovala, měla Mladá Boleslav. Celkem za pomoci prostředků z EU realizovala 6 projektů a největší projekt spolufinancovaný EU se právě realizuje. Jedná se o čističku odpadních vod. Celkem EU podpořila projekty v Mladé Boleslavi 43,5 mil. Kč

Zbylá dvě města, Kutná Hora a Příbram, neměly tak náročné projekty a tak jim v průměru na všechny projekty EU zaplatila přes 75% způsobilých nákladů, zatímco u Mladé Boleslavi se tento průměr pohybuje okolo 50%.

V předposlední kapitole byl zmíněn přínos pro ČR a poslední kapitola se zabývá porovnáním České a Slovenské republiky. Největším přínosem pro ČR je, že strukturální fondy dávají příležitost subjektům (podnikatelé, municipality), rozvíjet se. Evropské Unie může poskytnout základní kapitál pro zahájení činnosti podnikatele, podnikatelům uskutečnit inovační a výzkumné projekty a pro regiony, města a obce strukturální fondy znamenají možnost zrealizování projektu či jeho zlevnění. Co se týče porovnání zemí, tak vyčerpaly všechny prostředky, které získaly od EU.

8 Seznam literatury

Publikace:

- [1] HALÁSKOVÁ, M. *Využívání předstupních fondů pro potřeby regionů soudržnosti*. 1. vyd. VŠB – TU Ostrava, 2003. 140 s. ISBN 80-248-0395-X
- [2] MANDYSOVÁ, I. *Evropská integrace*. 1.vyd. Pardubice – Univerzita Pardubice, 2006. 97s. ISBN 80-7194-842-X
- [3] PROVAZNÍKOVÁ, R. *Financování měst, obcí a regionů*. 1. vyd. Praha – Grada Publishing, a.s., 2007, 280s. ISBN 978-80-247-2097-5
- [4] WOKOUN, R. *Česká regionální politika v období vstupu do EU*. 1.vyd. Praha – VŠE, Oeconomika, 2003. 328s. ISBN 80-245-0517-7

Elektronické dokumenty:

Oficiální stránky ministerstev:

- [5] Ministerstvo financí ČR [online],[cit. 2008-04-11] dostupné z <http://www.mfcr.cz>
- [6] Ministerstvo financí SR [online], dostupné z <http://www.finance.gov.sk/>
- [7] Ministerstvo práce a sociálních služeb [online], dostupné z <http://www.mpsv.cz/cs/4161>
- [8] JAKOB, O. *Čistá pozice České republiky vůči rozpočtu Evropské unie v roce 2007*, dostupné z http://www.mfcr.cz/cps/rde/xchg/mfcr/xsl/tiskove_zpravy_37712.html?year=2008 [cit. 2008-04-29]

Oficiální stránky o Evropské Unii:

- [9] Dostupné z <http://www.strukturalni-fondy.cz>
- [10] Dostupné z <http://www.euroskop.cz>
- [11] Dostupné z http://europa.eu/pol/reg/index_cs.htm

Oficiální stránky vybraných měst:

- [12] Město Mladá Boleslav < www.mb-net.cz>
- [13] Město Kutná Hora < www.mu.kutnahora.cz>
- [14] Město Příbram <www.pribram.eu>

Oficiální stránky středočeského kraje

[15] <http://fondyeu.kr-stredocesky.cz>

[16] <http://www.ropstrednicechy.cz>

[17] <http://www.kr-stredocesky.cz>

9 Přílohy

Příloha A - SROP jeho priority, opatření a podopatření

	Název priority, opatření, podopatření	Podpora EU v mil. EUR
Priorita 1	Regionální podpora podnikání	
Opatření 1.1	Podpora podnikání ve vybraných regionech	45,138
Priorita 2	Regionální rozvoj infrastruktury	
Opatření 2.1	Rozvoj dopravy v regionech	151,964
Podopatření 2.1.1	Regionální rozvoj dopravní infrastruktury	106,375
Podopatření 2.1.2	Rozvoj dopravní obslužnosti v regionech	45,589
Opatření 2.2	Rozvoj informačních a komunikačních technologií v regionech	22,517
Opatření 2.3	Regenerace a revitalizace vybraných měst	22,517
Priorita 3	Rozvoj lidských zdrojů v regionech	
Opatření 3.1	Infrastruktura pro rozvoj lidských zdrojů v regionech	45,025
Opatření 3.2	Podpora sociální integrace v regionech	37,143
Opatření 3.3	Posílení kapacity místních a regionálních orgánů při plánování a realizaci programů	10,135
Priorita 4	Rozvoj cestovního ruchu	
Opatření 4.1	Rozvoj služeb cestovního ruchu	36,024
Podopatření 4.1.1	Podpora nadregionálních služeb cestovního ruchu	18,012
Podopatření 4.1.2	Podpora regionálních a místních služeb cestovního ruchu	18,012
Opatření 4.2	Rozvoj infrastruktury pro cestovní ruch	72,060
Podopatření 4.2.1	Podpora nadregionální infrastruktury CR	36,030
Podopatření 4.2.2	Podpora regionální a místní infrastruktury CR	36,030
Priorita 5	Technická pomoc	
Opatření 5.1	Technická pomoc pro SROP	6,720
Opatření 5.2	Technická pomoc pro CSF	5,087
SROP celkem		454,33
Pramen: < http://www.strukturalni-fondy.cz/srop >		